

Kázeň z ev. služieb Božích v Bratislave (NK); 22. 3. 2026, 5. pôstna NE (Smrtná), 8.30/10.00 (VP), piesne z Pašíí/podľa programu, téma: **Obet platná navždy**

Židom 10, 10b . 12a: „Sme posvätení tým, že Ježiš Kristus raz navždy obetoval svoje telo. ... On však priniesol iba jednu obeť za hriechy.“

Milí bratia a milé sestry!

„Je rozhodnuté o smrti“ - tak by mohli znieť titulky o 5. pôstnej nedeli, keby v dobe Ježišovho pozemského života vychádzali tlačene či internetové noviny. Táto nedeľa je nazývaná aj **Smrtná** a to z dôvodu, že **pripomína rozhodnutie členov najvyššej židovskej rady o Ježišovej smrti**. Radšej obetujú Ježiša, za ktorým šli zástupy, ktorý učil v Božej moci a konal zázraky a znamenia. Radšej nech je jeden obetovaný za všetkých. Vylúčia tým vznik nepokojov a toho, aby pri ich potlačení rímskymi okupantami nebol obetovaný celý židovský národ.

Slovo „**obet**“ v súčasnosti **používame v rôznych významoch**. Napr. dieťaťu, ktoré kúpi mamke drahý narodeninový darček, mama povie: „Na to si obetoval asi celé svoje úspory.“

Pod pojmom „obetovať“ myslí **nezištný čin, ku ktorému sa dieťa dobrovoľne odhodlalo**. Nami bežne používaný význam slova „obet“ však **s biblickým pojmom „obet“ nemá mnoho spoločného**.

Obet v biblickom zmysle nemá nič spoločné ani s pohanskými obeťami, ktorými chceli pohania svojich bohov dobre naladiť a podnietiť ich, aby ich chránili a obdarovali (deťmi, potomstvom stád, úrodou, dažďom...)

V Biblii má slovo „obet“ iný význam. Lutherov spolupracovník Filip Melancton napísal v 24. článku Obrany Augsburského vyznania (OAV): „Čo je obeť a čo nie je obeť, to je užitočné a dobré vedieť pre všetkých kresťanov.“ „Obet je obrad alebo skutok, ktorý my prinášame Bohu, aby sme Mu vzdali úctu.“

V 24. čl. OAV Melancton rozlišuje **2 hlavné skupiny obetí v biblickom zmysle:**

1) obeť zmierenia a 2) obeť vdáky.

„Sú však dva hlavné druhy obetí, nie viac. Jedným je **obet zmierenia**, to jest skutok, dávajúci zadostučinenie za vinu a trest, teda zmierujúci Boha alebo utišujúci hnev Boží; tento skutok aj iným zasluhuje odpustenie hriechov. Druhým je **obet vdáky**, ktorá nezasluhuje odpustenie hriechov ani zmierenie, ale ju prinášajú zmierení, aby vzdali vdáky za prijaté

odpustenie hriechov a za iné prijaté dobrodenia.“ (OAV, 24. čl.)

Čo je obeť zmierenia si vysvetlíme na príklade dlhu. Ak človek poruší Božiu vôľu, má dlh voči Bohu, dlh u Boha. Tento dlh musí byť splatený. Ako? Prostredníctvom obeť zmierenia. Melancton o nej píše: Je to „skutok, dávajúci zadosťučinenie za vinu a trest, teda zmierujúci Boha alebo utišujúci hnev Boží; tento skutok aj iným zasluhuje odpustenie hriechov.“

V skutočnosti však **na celom svete existuje len jediná takáto obeť zmierenia, jediná pre všetky časy. Je ňou Ježišova obeť na kríži.** Kristus je Boží (obetný) Baránok, ktorý svojou smrťou vzal na seba hriechy celého sveta. Ježiš je jedinou obeťou zmierenia. „*Sme posvätení tým, že Ježiš Kristus raz navždy obetoval svoje telo. ... On však priniesol iba jednu obeť za hriechy.*“

V SZ sa však hovorí aj o **obetiach zvierat** na odpustenie hriechov. Ako im rozumieť? Svojou názornosťou mali veľkú symbolickú moc. Tým, že boli stále opakované, udržiavali živé povedomie o tom, že ľudia potrebujú Božie odpustenie a zmierenie. Podľa Listu Židom **obete zvierat v SZ neboli samostatnými obeťami zmierenia, ale veriacim žijúcim pred Kristom zvestovali odpustenie**

hriechov, ktoré im Kristus potom získal svojou smrťou. Obete zvierat symbolicky predznamenovali Ježišovu obeť. Preto sa Ježiš nazýva „Baránok Boží“.

Od Ježišovho ukrižovania na Veľký piatok stratili obeť SZ svoj význam a s nimi aj celý obetný kult. Boh to dal najavo tým, že v hodine smrti Pána Ježiša sa roztrhla chrámová opona. V r. 70 Rimania jeruzalemský chrám zničili a obetný kult sa úplne skončil. **Nie obeť zvierat v SZ boli Božou konečnou a skutočnou vôľou na odpustenie hriechov, ale Kristova obeť na kríži.** Preto v Liste Židom čítame: „*Sme posvätení tým, že Ježiš Kristus raz navždy obetoval svoje telo. ... On však priniesol iba jednu obeť za hriechy.*“

Pred Kristovou smrťou neexistovala skutočná obeť zmierenia (iba jej predobrazy) a nejestvuje ani po nej (netreba k nej nič pridávať).

Môže sa nám však vkradnúť myšlienka: Bože, urobím pre Teba – obetujem Ti toto či ono a Ty mi za to odpustiš viny, budeš mi milosrdný. **Máme nešťastnú tendenciu, že nechceme, aby nám Boh odpustil viny z milosti a podnikáme všetko možné úsilie, aby sme ich splatili sami. Ide však o márne úsilie.**

Účasť na službách Božích a na Večeri Pánovej je dobrou vecou. No išlo by o hlboké nedorozumenie pokladať návštevu služieb Božích či účasť na VP za výkon, ktorým by sa dala zmazať vina voči Bohu. To, že Večera Pánova je nekrvavo opakovaná Ježišova obeť, odmietli ako nebiblické učenie Luther, Melancton a ostatní reformátori.

V 24. článku Augsburgského vyznania sa píše: „Bezpochyby bolo nutné vyučovať, aby všetci vedeli, ako sa má táto sviatosť (VP) správne užívať. Po prvé: Sväté písmo na mnohých miestach dosvedčuje, že okrem Kristovej smrti nie je nijaká iná obeť za dedičný hriech a za všetky iné hriechy. Lebo stojí v Liste Židom, že Kristus sa raz navždy obetoval, a tým zadostučinil za všetky hriechy.“

„*Sme posvätení raz a navždy obeťou tela Ježiša Krista.*“ **„Milosť pred Bohom dosahujeme vierou, a nie skutkami.“** V protiklade k tomu je zjavné zneužitie VP, keď sa myslí, že týmto výkonom sa dosahuje milosť. V Biblii sa pod pojmom „skutky“ vždy rozumie vlastný náboženský výkon.

Služby Božie a VP sú nesprávne chápané, ak sa na ne pozeráme ako na obeť zmierenia. **VP nie je ustanovená na to, aby prinášala**

obeť za hriechy, veď taká obeť už bola (Kristom) vykonaná, ale na to, aby sa vzbudila naša viera a aby sa potešilo svedomie. Prostredníctvom VP sa dozvieme, že skrze Krista nám je prisľúbená milosť a odpustenie hriechov. Preto VP vyžaduje vieru a bez viery sa požíva zbytočne. Sviatosť teda nie je nijaká obeť – to Melancton objasňuje aj v Obrane Augsburgského vyznania. **Na VP je úžasné, že v nás prebúdza vieru v jedinečnú obeť zmierenia - obeť Kristovu - a že sme týmto sľubom a udelenou milosťou, bohatým spôsobom potešení.**

Druhou skupinou obetí sú **obete vdáky.** Obete vdáky prinášajú Bohu všetci tí, ktorí sú zmierení s nebeským Otcom prostredníctvom (Kristovej) obeť zmierenia. Biblia ich označuje pojmom „svätí“. Patríme k nim aj my, ktorí sme pokrstení a veríme v Pána Ježiša. Svätí sme nie preto, že by sme azda boli dokonalí, perfektní. – To nie sme! Svätí sme, lebo nás takými v Božích očiach urobila Kristova obeť zmierenia. „*Sme posvätení raz a navždy obeťou tela Ježiša Krista.*“ „Posvätený“ znamená „patriaci Svätému – teda Bohu“, a my Mu skutočne patríme vďaka Kristovej obeť.

Keďže sme teraz svätí a máme vieru, táto viera prináša aj ovocie. **Viera totiž nesedí nečinne za pecou, ale je „činnou“.** Všetko, čo sa je konané z viery, všetky plody viery, sú obeť vdáky. Všetko, čo sa koná z viery, sa koná z radosti a vdáky voči Bohu. Napr. aj ofera pri východe z kostola alebo cirkevný príspevok sú takéto obeť vdáky – dávané z radosti a vdáky Bohu, ktorý nás vykúpil. Aj naša odpoveď na Božie slovo a VP – náš spev, modlitby – sú obeťou vdáky. Pavel Gerhardt napísal, že **„piesne vdáky sú kadidlo a baránok.“**

No nielen ofera a liturgia, ale **celý kresťanský život má byť obeťou vdáky,** životom vychádzajúcim z viery v Ježiša Krista. **Každodenná práca, milé slovo, každý skutok lásky k blížnemu je obeťou vdáky, ak vychádza z veriaceho srdca.** Ježiš v Kázni na vrchu povedal: *„Keby si teda prinášal dar na oltár (mieni sa ním obeť vdáky na službách Božích), a tam by ti prišlo na um, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj svoj dar tam pred oltárom a odíď; najprv sa zmier s bratom, a potom príd' a obetuj svoj dar.“* (Mt 5, 23n). O Večeri Pánovej sa tam nič nehovorí, takže sa to netýka len liturgického vzdávaniu vdáky vo Večeri Pánovej, ale každej bohoslužby.

Takže: **Správnou a Bohu príjemnou obeťou vdáky je žiť v pokoji so svojimi blížnymi.** Ježiš nepovedal: Ak máš spor, tak sa drž ďalej od oltára, ale povedal: Chod', zmier sa a potom sa vráť k oltáru!

Božie slovo nám pripomenulo význam obetí. Je užitočné si ho uvedomiť. Sme naplnení novou radosťou a vďačnosťou za jedinečnú, neopakovateľnú obeť zmierenia prinesenú Baránkom Božím – Pánom Ježišom Kristom. A získať novú radosť z toho, že celý náš život zasväťme Pánovi ako obeť vdáky. Amen.

Použitím myšlienok: M. Kriesera: **Martin Šefranko,** evanjelický a. v. farár